

OBSAH

ÚVOD	5
Kapitola 1.	
PENOLOGIE, VYMEZENÍ POJMU	7
1.1 Penologie	7
1.2 Vztah penologie k ostatním vědním disciplínám	8
1.3 Vztah penologie k trestně právním vědám	13
Kapitola 2.	
HISTORICKÉ KOŘENY A ZDROJE PENOLOGIE JAKO VĚDY	15
2.1 Úvod do historie trestu a trestání	15
2.2 Trest a trestání v historickém pohledu	16
2.3 Novodobé pojetí trestu odnětí svobody a vznik penologických systémů	19
Kapitola 3.	
MEZINÁRODNÍ TRENDY VÝVOJE VĚZEŇSTVÍ	28
3.1 Mezinárodní spolupráce v oblasti vězeňství - Mezinárodní trestní a penitenciární komise	28
3.2 Standardní minimální pravidla OSN pro zacházení s vězňenými	30
3.3 Evropská vězeňská pravidla, Rada Evropy - její přínos pro vězeňství	34
3.4 Vývojové trendy ve vězeňství na území ČR po roce 1945	40
3.4.1 Vývoj v období 1945 - 1989	40
3.4.2 Období vývoje po roce 1989 - vypracování Koncepce rozvoje vězeňství v České republice	42
Kapitola 4.	
TEORIE TRESTU JAKO PENOLOGICKÉ A TRESTNĚ-PRÁVNÍ KATEGORIE	48
4.1 Právní základy trestu a trestání v polovině 19. století	48
4.2 Teorie trestu	49
4.2.1 Penologické charakteristiky trestu	49
4.2.2 Harmonizace koncepcí trestu a trestání v Evropě a ČR	55
4.2.3 Komplexní působení trestu na osoby ve VTOS jako cíl a prostředek trestu	57
4.2.4 Rozdílné penologické koncepce zacházení s provinilcem	58
4.2.5 Metody zacházení s mladistvími vězni, penologické aspekty	58
4.2.6 Motivace ke zlepšení systému zacházení s osobami ve VTOS	59
4.2.7 Vězeňské školství, výchova a vzdělávání ve VTOS	60
4.3 Aspekty působení trestu a trestání na psychiku pachatele obviněného a odsouzeného	60
4.3.1 Obecné aspekty působení trestu na psychiku pachatele	60
4.3.2 Osobnost trestaného, osobnostní analýza vězně	67
4.3.3 Osobnost trestaného, sociální profil vězně	72

Kapitola 5.	
ZÁSADY, PŘÍSTUPY A METODY ZACHÁZENÍ S PACHATELEM VE VÝKONU VAZBY A VÝKONU TRESTU ODNĚTÍ SVOBODY	76
5.1 Obecné principy a přístupy zacházení s pachatelem ve výkonu vazby a výkonu trestu odnětí svobody	76
5.2 Specifické metody a přístupy zacházení s diferencovanými skupinami vězňů	77
5.3 Zacházení s odsouzenými s atypickým a nestandardním chováním	80
5.4 Režimové zacházení	82
5.5 Zacházení v přímé interakci s odsouzeným	84
5.6 Úkoly a cíle vězeňského personálu v režimu zacházení	89
Kapitola 6.	
ORGANIZAČNÍ STRUKTURA VĚZEŇSKÉ SLUŽBY ČR	91
Kapitola 7.	
REALIZACE VÝCHOVNÉ FUNKCE TRESTU	100
7.1 Výchovná funkce trestu odnětí svobody	100
7.2 Realizační komponenty výchovné funkce trestu	101
7.2.1 Resocializace	101
7.2.2 Reeducace	101
7.2.3 Readaptace	101
7.2.4 Rehabilitace	102
7.2.5 Reintegrace	102
7.3 Realizace výchovné funkce trestu	104
Kapitola 8.	
HLEDÁNÍ NOVÝCH PŘÍSTUPŮ REAKCE SPOLEČNOSTI NA TRESTNOU ČINNOST	108
8.1 Ochranná opatření	108
8.1.1 Ochranné léčení	110
8.1.2 Ochranná výchova	114
8.1.3 Zabráni věci	121
8.2 Alternativní řešení trestních věcí	121
8.2.1 Vznik alternativních trestů	122
8.2.2 Důvody vzniku a rozvoje různých forem alternativních řešení trestních věcí	124
8.2.3 Přehled forem alternativního řešení trestních věcí	125
Kapitola 9.	
SOCIÁLNÍ REINTEGRACE PACHATELŮ TRESTNÝCH ČINŮ	138
9.1 Sociální politika, sociální péče poskytovaná pachatelům trestné činnosti v procesu sociální reintegrace	138
9.2 Důvody poskytování speciální sociální péče - postpenitenciární péče	140
9.3 Kontinuální sociální péče - její systém a obsah působení	142